

Hoogheemraadschap van
Delfland

Aan de leden van de verenigde vergadering

ONS KENMERK
1382285
DATUM D&H VERGADERING
8 januari 2019
DELFT

ONDERWERP

Regionale Energiestrategie regio Rotterdam Den Haag

Geachte leden,

De landelijke ontwikkelingen op het gebied van het Klimaatakkoord en de rol van regionale energiestrategie (RES) hebben een volgende fase bereikt. Delfland neemt deel aan de vrijwillige samenwerking RES regio Rotterdam Den Haag. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de huidige stand van zaken en het proces op hoofdlijnen tot medio 2019.

De transitie naar een vrijwel CO2 vrije energievoorziening in Nederland begint steeds meer vorm te krijgen. Met de presentatie van het 'Voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord' op 10 juli 2018 is er meer zicht gekomen op de rol die lokale overheden gaan spelen in deze transitie. Op 21 december 2018 presenteerde de klimaatraad onder leiding van Ed Nijpels het 'Ontwerp van het Klimaatakkoord'. Naast de bestaande opgave om wijkgerichte warmtevisies op te stellen waarin het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving centraal staat, krijgt ook de Regionale energiestrategie (RES) een instrumentele status in het Klimaatakkoord. Deze is daarin als volgt verwoord:

"Met de RES krijgen regio's de ruimte om naar eigen inzicht hun opgave qua omgevingsbeleid voor meer hernieuwbare energie (hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte) concreet te beleggen, waarbij participatie van burgers een elementair onderdeel is. Eind 2019 is duidelijk hoe de regio's invulling geven aan de landelijke opgave."

Door deze positionering in het Klimaatakkoord wordt het belang van de RES nog eens benadrukt. Zowel ten aanzien van de inbreng als waterschap aan een RES, als in de zin van dat de RES een instrument is om tot een regionaal afgestemde bijdrage aan de nationale klimaatdoelen te komen. De RES wordt eveneens gezien als vehikel om uitvoering van energiemaatregelen te stroomlijnen en te versnellen.

Energiestrategie regio Rotterdam Den Haag

In gezamenlijkheid met de gemeenten en andere waterschappen in de contour van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en met de Provincie Zuid-Holland heeft het college op 9 februari 2018 steun uitgesproken voor deelname aan het opstellen van een Energiestrategie voor de regio Rotterdam Den Haag. De RES regio Rotterdam Den Haag is geen onderdeel van de MRDH, maar is een aparte vrijwillige samenwerking van gemeenten, waterschappen en de provincie Zuid-Holland.

De samenwerkende partijen hebben zich daarmee achter de doelstelling geschaard om te komen tot een vrijwel CO2 vrije energievoorziening, zowel voor de warmte- en stroomvoorziening van woningen en bedrijven als mobiliteit. De opgave wordt benaderd vanuit de ruimtelijke-, energetische- en economische kansen in de regio en hoe deze te verzilveren. 100% opwekken van de energie die gebruikt wordt is daarbij geen doel op zich. De RES moet vooral aanvullend zijn op lokale en sectorale aanpakken.

Op deze manier zetten de partijen een belangrijke eerste stap in de richting van de lange termijn doelstelling van de regionale samenwerking:

"Het komen tot een betaalbare, betrouwbare schone en veilige energievoorziening voor iedereen in de regio Rotterdam Den Haag in 2050".

Meerwaarde van de RES

Gemeenten, waterschappen en de provincie zijn al lange tijd actief op het energiedossier. De RES in deze regio gaat daarom verder dan een studie naar kansen in het energielandschap. Het is een manier om lokaal grip te houden op de energieopgave en om een strategische positie in te nemen door een sterke regionale verbinding. De RES biedt een handelingsperspectief voor lokale acties en inzicht in, en kansen voor een synergie en slimmere energievoorziening. Om die kansen te verzilveren zullen gemeenten met omliggende gemeenten en andere partijen aan de slag gaan. In de RES komt naar voren waarvoor regionale afspraken nodig zijn en waarvoor niet. Met de samenwerkingsclusters als de Greenpoort West-Holland, het Havenindustriële complex en met de MRDH rond mobiliteit, vindt afstemming plaats. Daarbij gaat het vooral om de wijze waarop ruimte geboden wordt aan ieders deel van de opgave en hoe we wederzijds kansen in beeld brengen en deze gaan benutten.

Stand van Zaken en planning

Na het regionale startmoment in februari 2018 zijn de huidige energievraag en – aanbod geïventariseerd en er is in beeld gebracht waar de ruimtelijke limieten liggen t.a.v. opwekking van warmte en stroom (bijlage 1). Dit vormt de eerste stap om te komen tot een realistische en gedragen RES.

In het derde en vierde kwartaal van 2018 is met inzet van de lokale overheden en regionale stakeholders verder invulling gegeven aan de inhoud van de RES. Dit is gebeurd door in gesprek te gaan over diverse perspectieven, ofwel richtinggevend uitgangspunten die benut kunnen worden bij het vormgeven van het regionale energielandschap. In de fase daarna wordt toegewerkt naar een voorkeursperspectief. Dit voorkeursperspectief kan ook gebruikt worden om tot een regionaal afgestemde bijdrage aan de nationale klimaatdoelen te komen in 2019. Vervolgens wordt dit nader uitgewerkt tot een aanzet voor een uitvoeringsprogramma dat aan de Verenigde Vergadering voor besluitvorming wordt aangeboden.

Het is de bedoeling om u actief te betrekken in het vervolgproces, de komende periode. Concrete suggestie is om rondom de uitwerking van de genoemde perspectieven een informatieve VV te beleggen voor de leden van het algemeen bestuur.

De positie van de waterschappen

Het aanbod dat de Unie van Waterschappen namens de waterschappen voor het Klimaatakkoord heeft gedaan is 100% energieneutraliteit van de waterschapssector in 2025, door eigen investeringen in duurzame energieproductie en door investeringen van derden door het ter beschikking stellen van gronden en andere assets. Waar mogelijk worden gronden en assets ingezet voor energie-transitie, mits dit past binnen de randvoorwaarden van het waterbeheer. Daartegenover moet een wettelijke verankering staan van de bevoegdheid van netto-energieproductie met eigen middelen. Het Ontwerp Klimaatakkoord maakt reeds melding dat op korte termijn een wijziging van de Waterschapswet op dit punt in gang wordt gezet.

Met in achtneming van bovenstaande is het belangrijk dat er een positie wordt ingenomen betreffende de volgende aspecten:

- Op welke gronden wil Delfland zelf investeren in duurzame energie en op welke gronden wil Delfland derden laten investeren in duurzame energie.
- In welke mate wordt er personele capaciteit vrijgemaakt voor deelname aan de RES en belangrijker nog, de uitvoering ervan.
- Ook voor wat betreft vergunningverlening is het goed om voorbereid te zijn op aanvragen voor bijvoorbeeld aquathermie en drijvende zonnepanelen.
- Daarnaast zijn er voorstellen opgenomen in het Klimaatakkoord aangaande de mogelijkheid van tendering van grond voor duurzame energieprojecten, het streven naar participatie van burgers en het

overgaan op duurzame energie van Nederlandse oorsprong door (decentrale) overheden.

Delfland wil, in overleg met de waterschappen Schieland en de Krimpenerwaard, Rijnland en Hollandse Delta (allen betrokken bij de energiestrategie regio Rotterdam Den Haag) een gezamenlijke inbreng van de waterschappen formuleren voor de RES regio Rotterdam Den Haag.

Vooruitblik

Met het in december landelijk gepresenteerde 'Ontwerp voor het Klimaatakkoord' is duidelijk geworden dat de samenwerking rond de RES belangrijk is. Dit zal ook in de jaren na 2018 aandacht gaan vragen op regionaal niveau. In het begin van 2019 is meer bekend over de landelijke koers, bijbehorende planning en de inhoud van onze RES. Dat is ook aanleiding om het gesprek te voeren over de toekomst van de samenwerking, in de zin van voortzetten van de samenwerking en het faciliteren daarvan. De verwachting is dat er medio 2019 duidelijk moet zijn welke bijdrage deze regio kan leveren aan de nationale doelen. Deze bijdrage moet steunen op draagvlak in de regio, zowel bij colleges, raden, algemene besturen van waterschappen als onder de stakeholders. Het blijft voorbehouden aan de lokale besturen om in te stemmen met de resultaten van de RES, de vertaling naar eigen energiebeleid en de uitvoering daarvan. Deze regionale bijdrage wordt op nationaal niveau gecombineerd met andere regionale- en sectorale aanbiedingen om te spiegelen aan de nationale doelstelling.

De komende tijd is het daarom zaak betrokken te blijven bij de regionale ontwikkelingen, om samen sterker en slagvaardiger te zijn. Om écht voortgang te krijgen en te leren van elkaar.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris,

ir. P.C. Janssen

de Dijkgraaf,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlage:
Basisdocument RES regio Rotterdam Den Haag